

# KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jellege: »Közdelem az igazságért!«

MISZTERTELÉS:

Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. — 81.  
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyen szám ára — „ 20 „

Felolvas szerkesztő:  
**HUSS GYULA.**

Bejelentés az hirdetésért:

Kis-Czell, Gyarmathi-út 76. szám. Időtartásunk a lap szel-  
lemi és anyagi részeit illető minden kérdéssel. Névtelen  
levelek figyelembe nem vételnek.

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

## II. Rákóczi Ferencz.

Kézszáz esztendővel ezelőtt, 1703. május 11-én adták tudtára a kuruczoknak Huszt város piacznán Rákóczi üzenetét, hogy újból szabad a magyar, a szív ismét hangosabban doboghat, a gondolat fennem szárnyalhat, — az idegen befolyás alól a nagy szabadsághős, a hazáját csodás imádatlal, önzetlen szeretettel körülvevő kurucz vezér, II. Rákóczi Ferencz letördelte az osztrák bilincseket, a béklyók alól felszabadította véreit, a jármot összetaposta, az igát lehányta és kiküzdötte, szerte harsogta a mindennél szebb életetőbb, szentebb szabadságot.

A hálás utókor a nemzet e nagy fiának emlékezetét ünnepelte meg több helyen az országban, nagyszabású ünnepségek keretében. Különös fényvel és méltóan a nagy ember emlékéhez ünnepelték meg a fővárosban Rákóczi Ferencz szabadságharcának kétszázadik évfordulóját.

A vesztő szerep a főiskolák ifjúságának jutott, amely fiatalos lelkesedéssel, hűsüni hévvel és túlaradó szeretettel

rotta le kegyeletét e szép napon. Csatlakoztak az ifjusághoz a függetlenségi képviselők; az egyetemek rektorai, tanárai, részt kértek az ünnepségből nemkülönben színművészetünk első röndu erői, tetemesen emelvén, hathatósan fokozván a Rákóczi-ünnep fényét, pompáját.

És csatlakozott az ünnepelőkhöz minden hazafias érzelmű magyar ember s a áldozott néma hódolat al a felejtethetlen nagy szabadsághős emlékének. Ott volt minden fenkölt gondolkozású, nemesen érző magyar és szíve meg-megdobbant, hevesebben lüktetett arra a gondolatra, hogy nemzetünknek olyan fiat adott a magyarok Istene, mint II. Rákóczi Ferencz volt, ki kitörésként beleveste nevét nemcsak hazánk, de a világtörténelem lapjaira is, ama kevés számú, de halhatatlan emlékü hősök közé kerülvén, kik hazájukért küszködtek. Bármikor mindenkét feláldozni és kik szívósságukkal, bámulatos lelkesedésükkel, mely érzelmi ragaszkodással és mindent felülmuló hazaszeretettel száz halál árán is kivívták a szabadságot, — hazájuk népének szabadságát.

A magyar történelem legfényesebb, legragyogóbb korszakai közé tartozik Rákóczinak felkelése a bécsi udvar ellen, mely a leigázott magyar nemzetet teljesen megakartta fosztani alkotmányos jogaitól. Hosszu időn át kedvezett neki a hadiszerencse. Kis csapattal, alig 250. vitézzel kezdte meg a nagy harcot és győzelmet győzelem után aratott. De azután fordult a kocka. A „Pro libertates” zászlaja köré sereglett kuruczok kénytelenek voltak abbahagyni a harcot, a nyers erő, a túlnyomóan nagyobb számú labancz had megnyerte a diótelen csatát.

A nagy kurucz vezér önkéntes száműzetésbe ment. Vitései közül sokan, kik híven követték a dicsőségben, most se hagyták el. Azontul csak a Marmara partján reménykedtek, — könyözve, epekedve kísérvén figyelemmel forrón szeretett édes hazájuk tovább visszat. Hírből volt hogy hős minden epekedése: a honfiai vérrel áztatott, ősi anyaföldet nem látta meg többé soha.

Csak egy szavakba nem foglalt végrendelet maradt utána, melyet meg nem ért más csak magyar lélek; szent ige

## TÁRCZA.

### A Kis kadét.

Csendes csillagtelt májusi estén,  
Hol szál az illat szerzetesét,  
A kert-sajtónál ábrándosan  
Kurizálgat a kis kadét,  
Szerelmes szöke kis kadét.

„Óh édes nagysád, én imádom,  
Őn nélkül mit sem ér a lét  
A csillagot lehoznám önék!”  
Igy csüsznik a kis kadét,  
Szerelmes szöke kis kadét.

A lányka nem szól, csak merengve  
A waffenrockra hajtja kis fejét,  
S hosszan csókolja eper ajkát  
A legboldogabb kis kadét,  
Szerelmes szöke kis kadét.

Mi az? ... Sarkantyú pengés  
Út meg most a kis kadét lülett.  
... „Mennem kell, nagysád, ... a kapitány ur”  
És elrohan a kis kadét,  
Szerelmes szöke kis kadét.

—ó.

### Téged nem sajnállak.

Nem téged sajnállak. Virág se sajnálja  
A kőbor pillangót, ha elviszi szárnya.  
Tudja jól, ha soha vissza nem talál is:  
Jön helyette szebb is, jön helyette száz is.

Nem téged sajnállak. Part fővénye látod,  
Soha sem siratja a futó hullámot.  
Árad a víz árja, majd kitor a partra!  
Szerelmes hullámát megint odahajtja.

Nem téged sajnállak. Az ég sem lesz árva,  
Ha egyik csillaga behull az árnyba.  
Az elveszett fénynek nyomán új fény támad,  
Amannál tündöklőbb, melegebb, vidámabb.

Nem téged sajnállak ... Oh, de hogy hittem  
Hullám hűségében, lepke-szeretemben:  
Hogy csügghetett lelkem alnok, hazug álmon,  
Hulló csillag fényén, ezt bánom! ezt bánom!  
Erdős Renée

### Napsugár királyfi.

Napsugár királyfi leszállt a földre az ő  
gyógó szép honából. Még pedig igen fontos  
okból kereste fel ezt a szürke földet Napsugár  
királyfi. Hisz itt minden csupa kőd, sár, sőtét-  
ség. Felcséget keresett a föld leányai közül  
szép — fehér lelkű leányt. Aranyos kontós fedte  
karcsu természetét, arca rózsás, szeme kék; két  
mint a buzavirág és a haja szöke, oh! mily  
szöke, mintha csupa napsugárból volna szöve

Egy nagy város zibongo tömegében találta  
magát. Aranyos kömösét, ragyogó arczát nem  
bámulta meg senkiesem, mert Napsugár királyfi,  
amint elvegyült tömeg közé, szintén oly szürke,  
közönséges alakká vedlett, mint a többi járó-  
kelő. Elgondolkozott, amint lassan, lustán ban-  
dukolt az utcán, hogy vajjon hol keresse az ő  
jövendő mátkáját, azt a — fehér lelkű leányt?  
„Eh! elmegyek a legmagasabb körökbe, oda,  
hol minden leány egy-egy fehér virág, tiszta  
felte nem ismeri az éret kuzommet, a muszáj  
vásarat, a nyomort ...”

Ragyogó palota felé irányította lépteit és  
amint a marvány előcsarnokba lépett; fényes  
világfűv változott, mellén gyémántos rendjelek  
csillogtak, rózsás arca érdekes sápadtságot öl-  
tött, aranyugarakból szőtt haja helyébe kicsit  
füszülő, fekete haj borította kopaszodó tarkóját.  
Az inasok szolgálatkésczen kapták le nehéz, pré-  
mes bundáját, a nagy szárnyajtók feltáruáltak és  
Napsugár királyfi belépett a terembe. A villamos  
csillárok vakító fényörönt bocsátottak az ünne-  
piesen felcziczomázott tömegre. Fényes toilet-  
tek, ragyogó gyémántok és szépséges asszonyok...  
Napsugár királyfi egy pillanatil szinte kábultan  
áll az ajtóban. A ház ura előzékenyen sietett  
a külföldi diplomata elé (mert Napsugár királyfi  
ily minőségben szerepelt itt) és diadalmasan ve-  
zette a ház urnéje elé. A ragyogó hölgy barát-  
ságos mosolylyal üdvözölte a királyfit, néhány

Napernyők remek kivitelben, óriási választékban,  
börkeztyűk, kalapok legjobbak szerezhetők meg

Rózsa Sándor  
Kis-Czell, Fő-tér.

gyanant szól ez szívünkhez, nagy és nemese kötelesség teljesítésére hívja fel bennünket.

Él Rákóczi szelleme és élnek közöttünk eszméi!

A nemzetnek féltékenyen kell őriznie ilyen hőskö, nagy férfiak emlékezetét, az utókor az ilyen példaköön buzdul, bátorodik, tanul igazi hazaszeretetet, s ha újra szükségét érezne a haza elszánt, tetterös, edzett férfiakra, akkor „emlékezünk régiekröl”, a regiek vitézi, példaadó tetteire s hasson át bennünket a multak dicsö emléke, lelkesítsen elődeink hatalmas, semmitöl nem rettegö bátorsága és mutassuk meg, hogy méltöak vagyunk hozzájuk.

Rákóczi példája tündöklö fáklya, mely után egy tetterös, elszánt, hősies nemzet halad. Ez a fáklya dicsfényt áraszt a magyar szabadságra, amelyet elhomályosítani, elhalványítani nem engedünk, ha nem megvédünk, ha kell, életünk árán is!

## Az ipar együttműködése.

Abban a nagy küzdelemben, melyet az egyes közgazdasági ágak a boldogulásért folytatnak, kiváló szerep jut az iparnak, — a hazai iparnak, mely mindannyiok közt tán a legelhagyatottabb, legnagyobb részt saját erejére lévén utalva, mert az állami támogatás lehet ugyan némi segítségére, de lételeének, megállásának kérdését tisztán állami támogatás révén megoldani nem lehet.

A folyton küszködö, önállóságáért viaskodö hazai kénytelen-keletlen önvédelemre s ennek következtében szervezkedésre van utalva. Nagy hiba, hogy ez a szervezkedés még hézagos és hiányos, még csak a kezdetlegesség stádiumában van s nincs is igen kilátás arra, hogy beláthatö időn belül együttműködö, párhuzamosan haladó, mindenképpen önmagába tömörölö egészséges fog válni.

sztört váltott vele, majd leereszkedö kézművelés által elbocsátotta... Napsugár királyfi unott arccal fogadta a hol barátságos, hol kitüntető megszólításokat. Egy sarokban mint kicsiny madárkák ültek összebújva a fiatal leányok. A ház kisasszonya, a bájos, szöke comtesse, legédesebb mosolyát pazarolta rá, aki feszült várakozással tüzte szemére monokliját (mert ennek segítségével a lelkebe látott). Oh, mit látott? A légius, habos, fehér ruhán átütött a fekete lélek, a bájos szökeség önzö, számitö, kaczer. Mellette egy fekete hajú tündér, rózsaszínű felhőbe burkolva. Meglebben a legyezöje — a lelke — fekete, igrig, nagyravagyö szivtelen. No! még egyet, azt az igénytelen, gyermekarcu kis babát, ki inkább bábuk közé való, mint a nagyok társaságába. Hátha, hátha annak a lelke fehér? Oh! borzalom, annak a lelke is romlott — fekete. Megcsalja azokat, kik legjobban szeretik, ártatlan gyermecg mosolya képmutatás csupán, fényét, pompáért eladja a lelkét is... Elég, elég, itt nincs fehér lelkü léány! Lejebb a polgárok közé. Ott az egyszerű légkörbe, hol nincs pompa, ragyogás, a kisértést hiböl ismerik csak, talán ott találkozik fehér lelkü léány?!

Napsugár királyfi mint egyszerű hivatalnok szives fogadtatást talál egy számtanésos házában. Harom szép léány sürög-forog körülöl, kedycet, aszfédkéjű. Amiat szemüvegét

Integritását különösen rontja az egyes ágakatök érdekeinek disszonanciája, az osztrák iparnak a magyarra való káros befolyása, az ettöl való emancipálás nehézsége és — reméljük, csak időlegesen — az általános gazdasági viszonyok silánysága. Mindezek köztül egyelőre csak az egyes iparágak érdekeit lehetne egymással összehangzásba hozni: a többi okot, mint az iparosok lehetőségi körén tulesöket, ez időszertint kiküszöbölni nem képesek.

Az egyetértés e szerint a különféle érdekek összeegyesítése tekintetében létesítendö, hogy eképpen egységes eljárás volna elérhető s így az iparosok érdekeik védeése céljából hathatösbban kelhessenek sikra, különösen a külföldi verseny ellen.

Mai napig éppen csak egy számottevö egyesülete van a hazai iparnak: az Országos Iparegyesület. Bár tagjainak száma elég tekintélyes, mégis viszonyitva hazai iparosaink számához, az összes magyar iparosoknak csak egy csekély töredéke tartozik az egyet kötelekébe. Mindazáltal igen élénk tevékenységet fejt ki

Elöttünk fekszik hatvanegyedik évének munkasságáról szólö jelentése, amelyöl látjuk, hogy az iparosok ügyét mindenkor erélyesen felkarolta és nem rajta mult, ha az ipar terén matatkozö bajok, söt egyes kirivö anomáliák még mindig nem orvosoltattak.

Azok köztül a mozgalmak köztül, melyeket az Országos Iparegyesület kezdeményezett, különös emlíetést érdemel a kiállítások rendezése, melyeknek gyakorlati haszna egyre növekszik és a hazai ipart fejleszteni vannak hivatva. A jogterületek rendezésében sürgette a törvényhozásnak az osztrák töl teljesen független, önálló állásfoglalását. A magyar papiripar érdekében igen hatáson rendszabályoknak a keresztülvitele érte el. De érdemeket szerzett azzal is, hogy közbenjárta egy Londonban felállítandö háziipari áruhely létesítését érdekében. A

felteszi, mit lát? Tán a fehér lelkü léány? A legidösebb: csak gazdag akar lenni, bármi áron! A középsö: férjhez menni öhajit, hogy kihez? mindegy, aztán övé a világ, csak fejkötö legyen a fején! A legifjabb: elégedetlen sorsával, a felsöbb tízezer közé szeretne tartozni, vagy — a festett világ kiralynöje lenni! Mindegy! Csak puha szönyeg, gyémántok, selyemesipke, fogat, oh szinte elkábul bele. Mindhárom lénynek a lelke — fekete.

Lejebb száll... Egyet röppen, egyet lebben és... mint nyska huzár táncolja a tobzöt a csardában. A császár mundéria csak egy feszül karcau termetlen, a talu szépei dobogó szivvel lesik. melyiket választja táncra. A sarokban egy barna gyerek enyeleg a parjával, a szöke Zuzával, ki a huzárgyerekre kacsinat. Napsugár királyfi fölfogja a léány tekintetét, egyet ceitett ujjával feléje. Zuzsi ragyogó arccal siet a huzár felé, ki átfogja karcau derekát és táncol velé. Tánc után egy szál rozsmaringot ad át a léánynek és a piros bársony prusálékon át meglátja — fekete lelkét. Számitö, a mátkáját nem szereti, a barna legény földesgazda, azért csalagtatja, hitegeti, de bármely pillanatban kész öt elhagyni...

Napsugár királyfi szemöröuan lépdel a zajos város utcáin. Elvesztette reményességét, nem talál fehér lelkü léányt a földön... Önzö, szá

hazai cukoripar, széntermelés, sertés- szar- exportálás és számos más iparág terén is érvényesítette üdvös működését. De nem feledkezett meg a kisiparröl és a munkás- ügyröl sem, melyeket folyton élénk érdeklödéssel kísért és amikor szükséges volt, mindenkör közbélepített, hogy részökre tá- mogatást szerezzen.

Ha nem minden egyes esetben fej- hetett ki hasznos működést, ugy ennek okát jörészt az ipar törvény hiányosságában és a fenforgö viszonyok mostohaságában kell keresnünk.

Mindenesetre azonban számos tanujelét adta annak, hogy az iparosok ügyének megvédésében, a hazai ipar fejlesztése tekintetében hivatott tényezö, melynek működését ördömmel fogadhatják hazai iparosaink.

Kívánatos volna, hogy minél többen tömörülönének zászlaja alá, hogy így még hatalmasabb, még impozánsabb testületté válva, az országos ipari kérdéseket köztök egyetértéssel lehetne megoldani és a sok bajban szenvedö hazai ipart gyözelemre lehetne vinni.

## HIREK.

— Kórház-ügy. A kis-czelli közkórház választmánya folyö hó 18-án tartott gyülést, melyen a kórház folyö ügyöl tárgyalták le. A választmányi ülésen, dr. Porkoláb Mihály elnökön kívül részt vettek: Wagner Lörincz dr., Nunkovich Dénes, Pálovits Jözsef, Szabó Jözsef, Berzsenyi Dezsö, Pálkás Géza, Szalay Jözsef, dr. Király János, dr. Géffin Lajos, Kamondi Ferencz és Loránth Gyula. A választmányi ülésen beterjesztették a kórház 1904. évi költségvetését. A választmány a kórház tisztviselöinek fizetését, tekintettel a mostani silány javadalmazásukra, felemelni öhajítja. A kórház igazgató-főorvosának fizetését 1000 koronára, az alorvos fizetését 500 koronára, a gondnokét 600 koronára öhajítja felemelni. A

mi. ö nagyravagyö mind... Amint lehorgasztott fövel halad tova, egyszerre csak fényesen világított palota előtt találja magát. Bemegy, körülnez, vidám tereferre, kacagás közt bohö népség álldogál csoportokban. Színszék. Napsugár urfi jólesö melegséget érez a szive táján. Felteszi szemüvegét és vizsgálgat. Suhogó scolyemben, drága, prémes bundában, kineset érö ékszerekkel megrakva sietnek el a primadonnák, majd a kar szépei mellette. Sainte összehírad, amint a lelköbe néz... fekete — fekete. Az élöcsarnok már üres és Napsugár királyfi nagyot söhajit, majd lomondö tekintettel fordul az ajtó felé... ekkor, mintha valamely belsö erö kényserlente, hátrafordul és — egy ragyogö szép fiatal léányát pillant meg, aki a kapu felé siet... valamelyik elkészt karénekesö... No, még ezt az egyet, az utolsöt megnézem, hátha, hátha?

Napsugár királyfi elakadó lélegzettel bámul a fiatal hölgyre. Hogyan? Itt a festett világban, hol minden sarokban ott leselkedik a kísértö, egy ártatlan léány?

Napsugár királyfi vette gyöngéden a fehér lelkü léányt és elvitte magával, el, napsugaras, szép hónapba, hol minden, minden tisztá, ragyogö, illatos.

Davidovim Margit.

kórház napi ápolási költségét a folyó évre 1 kor. 96 fillérben javasolja megállapítani. A választmány határozata, jóváhagyás véget a belügyminiszterhez terjesztetik fel.

— **Határozás.** Pálincás Lujza, Pálincás Géza sáki esperes-plébános nővére, rövid betegeskedés után szerdán meghalt 24 éves korában, Ságón. Temetése pénteken ment végbe a közönség számos részvételével.

— **Tűzoltó gyűlés.** A vas megyei tűzoltóság szűvétsége az évi rendes közgyűlést június hó 28-án Német-Ujváron fogja megtartani.

— **Védkezés a tüdővész ellen.** A Vas megyei Tuberkulózis ellen védekező Egyesület járási bizottságának megalakítása vezet, szerdán délután volt nagyobb szabású értekezlet Kis-Czellben a városházánál. Az értekezletet Jakab Bódog főszolgabíró képviselte. Otfy Lajos tb. szolgabíró nyitotta meg, ki hosszabb beszédben ismertette az értekezlet célját. Utána Király János dr. szakkerület felhívásában ismertette a tüdővész betegségét és az ellene való védekezést. Ezután megalakították a járási bizottságot, melynek hivatalból elnöke: Jakab Bódog járási főszolgabíró, előadója: dr. Király János járás orvos lett. A bizottságha körülbelül 200 tagot választottak. A máj 22. értekezlet véget ért.

— **Árverés a vasuton.** Az utasok által vasuti kocsikban visszamaradt holmik árverése hétfőn volt a kis-czelli állomáson. Az árverezett holmikból 76 korona 30 fillér folyt be, amely összeget a vasut Kis-Czell város szegényeinek adja.

— **Munkás-segélypénztár.** Az országos általános munkás- és családsegélypénztár jútkoronyának ismertetése czéljából Jánossy Gábor árvárosi úlnök múlt vasárnap délután Kis-Czellben a városházán udvarán népies szótárs módorban nagyszabású előadást tartott mintegy 100 hallgató jelenlétében. Jánossy ur a segélypénztár összes jövedelmét szakszavattól tételtől-ig oly szakértelemmel boncolta és adta elő, hogy azt a szép számmal megjelent földművesek és családok is tisztán megértették aminek eredménye is lett, hogy az előadás után nyomban többen beiratkoztak a segélypénztárba. Kár, hogy Kis-Czell családtartó gazdái nagyon kevesen vetik az előadásra rá, úgy látják nem igen törődnek családjeik boldogulásán. Az értekezletet szép beszéddel Jakab Bódog főszolgabíró nyitotta meg és Beranosi Dersó zárta be.

— **Lyukas Pál szerencséje.** Szegény Lyukas Pálon is bejazzolást nyert ama régi, de mindig igaz közmondás, hogy: „Szegény embernek szegény a szerencséje”. Ime az ő szerencséjének a története röviden: Lyukas Pál, ki foglalkozása nére nézve csordás Kis-Czellben és ezenkívül harmok gyógykezelésével is foglalkozott időnként. A múlt héten egy kecske meggyógyítására hívatott el a beteg-kecske tulajdonosnője által Lyukas Pál műértő szemekkel mérte végig a beteg állatot s nyomban kezesen volt a diagnózis. Elővette tarisznyájából az orvoságot, lábához közé fogta a kecskét és száját szétnyitva az állatnak, döntötte belé az ő gyógyító orvoságát. A kecske azomoran nyelte az orvoságot, annak keserűsége nagy kehére igerelte s nyomban utána kilelte a száját. Lyukas Pál lábai között, annak nem kis meglepetésére. A tulajdonosnő látva az orvoság ilyen hatását, a kecske árát követelt a vitóján; azt állította, hogy Lyukas Pál uran az a kecskét. Végre is állatorvos által állattartó az elhullott állatot, amikor is meg látta, hogy a kecske elhullásában nem bűnös volt, sem az orvosága, mert más egyet elhullott ér. Így menekült meg Lyukas Pál az elhullott kecske árának a megfizetésétől. Ilyen a szegény ember szerencséje.

— **Gyilkos vetélytárs.** Valóságos falurassz birónál ön Kovács József csipész. Hejcsena, ak mindegyikbe belekötött és számtalanszor volt megveréséről büntetve. Durva természete miatt neje is elhagyta és közös háztartásra lépett Varga Mihály balozsamedgyesi csipésszel naponta megállított Kovács vetélytársához és élt vele szitkozódások között követelte vissza a feleségét. Majd az udvarra hívta Vargát olyan fenyegetéssel, hogy ha kijön: teszúrja, ha nem jön ki: felgyújtja a házat. Ekkor Varga Mihály ki-

ment az udvarra s birokra ment Kovács Józseffel. Verekedés hevében Varga egy meggyfa-oronggal olyan erős ütéseket mért támadója fejére, hogy az ájultan bukott a földre. Az eszeletlen embert lakására, onnét pedig a sárvári órházba szállították, hol reggelre meghalt. Az rsvosi boncolás agyredését állapított meg a halál okául. Vargát a csendőrség letartóztatta.

— **Új postaügynökség.** Több birtokos az östf-assozyfyai pályaudvari postaügynökség felállítását iránt folyamodott. A soproni posta igazgatóság a kérvényt a szombathelyi közgazgatási bizottsághoz, mely az ügynökség felállítását kívánatosnak, s közgazgatási szempontból szükségesnek tartja s azt véleményezi. A kérdéssel a legközelebbi közgyűlés foglalkozik.

— **Országos vásár.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter engedélyezte, hogy Szeg közönség, a folyó hó 25-re eső országos kirakodó és paromvásár, ez évben kivételesen folyó hó 26-án tartatik meg.

— **Csendőrség Tarcsán.** Vármegyénk kies ürdőhelyére. Tarcsára a furdóvánd tartamára Ferencz Ferencz németszentmihályi őrnagyvezetőt, mint őrsparancsnokot, továbbá Pülp Lajos kisczelli csendőrt vezényelték ki, kik új állomási helyüket hétfőn foglalták el.

— **Tűzoltó-tanfolyam.** Németujvárott. A vas megyei tűzoltó szövetség elhatározta, hogy június hó 18-tól fogva tűzoltó tanfolyamot rendez, melyre a járás összes tűzoltóit s a községek előjáróit meghívták. A tanfolyam igazgatójának Barabás István vasvári főparancsnokot választották meg. Előadók: Megelőző tűzrendésztől, tűzoltók szervezéséről, taktikáról, Knauté Rezső. Szerek ismertetéséről és azok gondozásáról, Fischl János. Rendgyakorlatokból, vizszerzés- és kézenlétekről Zambony Győző. Szergyakorlatokból, támadási gyakorlatokból Kaiser Károly. Életmentésből dr. Engel Samu orvos. A vizsgálaton, hír szerint, jelen lesz a főispán, az alispán és Ernszt József szövetségi alelnök, azokívül az országos központi szövetség küldöttje.

— **Hány 48-as honvéd van?** A 48-as honvédsereg legmagasabb létszáma 130.000 harcosra rügött, akikből 50 év után még 20.000-en vannak életben; ezek közül az év január havának végén összesen 13.041 honvéd volt nyugdíjazva, meg pedig: 3 tábornok, 9 ezredes, 12 alezredes, 35 őrnagy, 197 százados, 299 főhadnagy, 524 hadnagy, 1394 tizedes és 9829 kövített.

— **Nagy idők.** Nagy idők történetét írja Acásdy Ignác: „A Magyar Birodalom Története” című művének 13-ik és 14-ik füzetében. Nagy Lajosnak és közvetlen elődeinek korszakát rajzolja. Tehát azt a kort, melynek kezdete a király hatalom és tekintélyteljes aláhanyatlását mutatja, hogy pedig a magyar királyság fényben és dicsőségben legzadagabb ideje. Az I. Károly uralkodását megelőző 50 évben véres belmögalmaknak színhelye volt Magyarország. Színelnek komorságával megdőbött az a kép, melyet Acásdy és korszakról előbünk tár. Az egész államépezet megakadt, a jogrend és belső biztonság helyére rablás és erőszak lépett és Vencze és Ottó uralkodásának eseményei tulajdonképen az elhatárolódott olygarchák személyei körül csoportosultak. Nem túlzás, ha Acásdy azt mondja, hogy Károly a királyi hatalom igazi ujjalkotója. Bölcsességének bizonyága, hogy ehhez a munkához felhasználta a tömegek színtét, hogy a köznemességre és polgárságra támaszkodott. Az ő érdem: az akkori valutának rendezése, a honvédelem új ászervezése és hogy a polgári elmet és a városokat tömőntel n kiváltással és kedvezménytel igyekezett országba szociálgazdasági szervezésben megfelelő szerephez jutatni. A munkát melyet megkezdett, Nagy Lajos fejezte be dicsőségeseen. A magyar történetírásnak legszebb fejezetei közé tartoznak a lapok, melyeken Acásdy Lajosnak alakját, politikai és uralkodói egyéniségét rajzolja meg. Nincs történeti munkánk, melyben e nagy király jelentősége olyan pregnansul kidomborodnék, mely oly tiszta képet nyújtana Nagy Lajos munkájának, szociálpolitikái és diplomáciai tevékenységének. Nemcsak a csatatéren, a politikai tevékenységben egyengett Magyarország nagyságának utját, hanem a kereskedelem és ipar terén is. A kivétel fokozásának szempontjából megnyitotta az országot az idegen iparnak, de a hazai ipar fejlesztését is szíven viselte. Reformálta a czéhrendszert és gondoskodott nemcsak

az iparosok, de a fogyasztók érdekében is. Nem csak megszokasodott a hazai iparosok száma, hanem némelyik európai színvonalra is emelkedett. A városi csem gazdagodását aztán az állam hatalmas gyarapítására használta fel. De nem feledkezett meg az őstermeléssel foglalkozó alsó néposztályok javáról sem. A földesuri bíráskodást egyenesen jobbágyvédő céllal terjesztette ki. Igazán nagy volt minden téren. Nagy mint király és nagy mint ember. Acásdy történetírói élelétását és írói-művészetét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Lajosnak annyiszor megrajzolt nagyságát egészen új színben tudta feltüntetni. Ezen az új képen talán embe-ribb, mint más történetírók jellemző előadásában, de melyebb is és közelebb áll hozzánk. Ezt a Nagy Lajost nem is csodáljuk, de szeretjük is, sőt, ami több, meg is értjük, mert belelátunk a lelkébe és nyomon követjük emberi és uralkodói fejlődését. Acásdy gyönyörűen kiállított munkája az Athenaeum kiadásában jelenik meg 40 füzeten és egy-egy füzet ára 60 fillér.

— **Cséplési szén.** Olvasóink szives figyelmét felhívjuk a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest. mai hirdetésére.

— **Az önkény ellen.** A belügyminiszter fontos, a munkások kenyér-keresetét melyen érdeklő körrendeletet intéztek most a törvényhatóságokhoz, amelyben a munkakönyvek visszatartását bizonyos esetekben egyenesen megtiltja. Gyakran merül föl ugyanis panasz amiatt, hogy a munkások okiratait, munkakönyveit munkaközvetítők, szakügyetők, családsegítők, lakások jogtalanul visszatartják s ezzel a munkásokat kenyér-keresetükben akadályozzák meg. Kézizálog, vagy biztosítékképpen a munkakönyvet visszatartani a szolgálati szerződés megszűnése után semmi körülmények között sem szabad. Ezen tilalom megszegése kihágást képez s elkövetői 200-koronájig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlés esetén ezenfelül még 15 napig terjedhető elzárással büntethetők. Végül megjegyzni a miniszter, hogy az iparos-segédék és gyári munkások munkakönyvének a munkaadók részéről való visszatartására ezen rendelet nem terjed ki.

— **Koldusok Szaklapja** jelenik meg rövid idő óta Párisban, a szaktársak szerkesztésében és kiadásában. Nem foglalkozik politikával, sem képző- és szépművészeti ügyekkel, csak rövid koldus-törségi tudósításokat és híreket hoz a szaktársak közül. Minden egyes szám ára 20 szantim, tehát elég drága. A kiadó szépen keres a hirdetések révén, melyeket a szakon kívül állók is érdeklődéssel olvashatnak. Talánunk a lapban például ilyen szövegű hirdetéseket:

„KERESTETIK egy vak, aki furulyázni tud. Cím a kiadóhivatalban.”

„KERESTETIK egy béna, jól látogatott tengeri fürdőre. Előnyben részesülnek olyanok, kiknek jobb karjuk hiányzik. Ajánlódvelek és kauzói kívántatnak.”

Ilyen s hasonló hirdetést e szaklap százával közöl, de az állásokat többnyire ügyönlők közvetítik. Párisban több mint száz ilyen koldus-közvetítő iroda működik. A lap közli továbbá az összes párisi esküvők napját és helyét, kereszteleket, gazdag emberek név- és születésnapját, kik a lap előfizetést bizonyos jövedelemhez segíthetik.

— **Hány tanító van Magyarországon?** A legújabb statisztika szerint a múlt évben Magyarország népiskolaiban 29.008 tanító működött. Ezek közül az elemi népiskolaiban működött 26.002, a felsőbb népiskolaiban 2325. — Férfi tanító van 22.899, nő pedig 6175.

## Szerkesztői üzenetek.

X. Y. Jbáza A kérdéses ügyben eljárunk, rövid idő múlva az eredményt magán levélben tudatni fogjuk. Mi a sajtóterületet illeti, a győzelem reményével megyünk bele. Kilátásunk nem rossz. Bármiékként dőljön el azonban a sajtóterület, fel fogjuk dolgozni az egész per anyagát, újra le nyomatjuk az összes megjelent cikkeket, közleményeket és kiadunk olcsó füzetekben legalább 1000 példányban. Vevő fog lenni quantum satis. Az általunk Zollernek ellen indított sajtóper valószínű csak az őszel kerül tárgyalásra Szombathelyen. Hogy milyen lesz a szombathelyi ítélet, előre nem tudjuk természetesen, de hogy foghaz nélkül nem lesz, az több, mint bizonyos. Ezt jóllátja nemrég lapunk szerkesztőjének egy fővárosi ismert kriminalista, kit ez ügyben lapunk szerkesztője megkérdezett. Így kilátásunk elég jó, Szives üdvözlét!

— **Nyomdai munkákat, illés,** csinos kivitelben, versenyképes árákban készit, hirlapunk nagyszabásu, a modern technika minden kellékével felszerelt nyomdája. Megrendeléseket átvesz hirlapunk kiadóhivatala. Levélbeli megrendelésre előcsészés e csim: „Vörösmarty“-nyomda Devecser.

**Közgazdaság.**

**Piaci gabona árák.**

— 1903. évi május hó 20-án. —

Az árák korona értékben 50 kilonként értendők.

Buza	720
Roza	680
Arpa	580
Zab	—
Tengeri	725

Móger Istvánt illetett felerészre 555 kor ezennel megállapított kiküldési árában.

Az árverés megtartására határidőül 1903. évi július hó 27. (huszonhetedik) napjának délutáni 9 óráját Merse községházához tüzi ki.

A venni szándékozók tartoznak a kiküldési árak 10%-át báuatpénz fejében a bírói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számítandó 5% kamatai három hó alatt, az első az árverés napjától 30, a második 60, a harmadik 90 nap alatt fizetendők le.

Az árverési feltételek alu írott telekkönyvi hatóság és Merse községházánál tekinthetők meg.

Kis-Czell, 1903. évi április hó 1 én.

**Dr. Udránszky Sándor,**  
kir. albiró.

**Tessék figyelni!**  
**Guttman Adolf**

férfi-szabó

KIS-CZELL (Szentháromság-tér.)

**Készit: divatos férfiöltönyöket, felöltöket, ruhlánokat és egyenruhákat.**

Izléses, csinos és jó munkájáért

kezességet nyujt.

**Jó szabása földmulhatlan.**

**Mauser-karabély**

vont acélcsővel

amerikai öbnagys. 22" (Flobert 6"/m) golyóstöltényre, 35 50 méterre pontosan belöve

Ára 18 korona.

100 drb. hozzá való óles töltény K 3. — A fegyver egész hossza 87 cm.



1071—1903. tk.

**Árverési hirdetés.**

Háczky Sándor magyar-gencsi lakós, mint a „Magyar-gencsi-Hőgyézi Önségélyző Egylet“ elnöke végrehajtatónak Móger István mersei lakos végrehajtatást szenvedett elleni végrehajtatási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtatási árverést 1600 kor. tőkekövetelés és ennek 1901. július hó 1. napjától járó 7% kamatai, 96 korona 60 fillér perbelli már megállapított, valamint jelenlegi 23 kor. 60 fill. és a még felmerülő költéseknek kielégítése végett az 1881. 60 tez. 156 §-ának d) pontja alapján és a 146. §. értelmében a kis-czelli, kir. járásbíróság területén levő a mersei 339. sz. tkjvben A + 1. hrsz. alatt fekvő 1 szamu házas ingatlanból Móger Istvánt illetett felerészre a illetve az 1881. 60 tez. 156 §-ának d) pontja alapján — jelenleg ifj. Móger József kizárólagos tulajdonát képező egészre 379 kor, — továbbá a jelenleg ugyancsak ifj. Móger József tulajdonát képező ingatlanokból és pedig az A + 397/a. hrsz. alatt foglalt ingatlanból Móger Istvánt illetett felerészre 408 kor. 50 fillér, — az A + 399/a. hrszám alatt foglalt ingatlanból

**8-lövetű ismétlőpisztoly**

(Revolvers-lader)

mm. öbnagyságban, kassettával és tisztító szerekkel ára 52 korona.

Természetes nagyság 163 mm  
10 drb. hozzá való óles töltény K-120

Minden rendelés jótállás és utánvétel mellett eszközöltetik.

**Seifert József**

cs. és kir. udvari szállító  
Pozseny. Halászkapu-utcza 4.

Utazásra, ugymint házban is, a legjobb önvédelmi fegyver.



lővére használható, vagy durranással, ugyanintén óralanc-függeléknek is. — Ara darabja 24 drb. tölténnyel K. 280. 100 drb. hozzávaló töltény K. 160.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK Barcolában Triest mellett ajánlja belföldi

**GYÓGY-COGNAC-ját**

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll. — 1/1 palack 5 korona, 1/2 palack 260 korona.

KAPHATÓ: Jánosháza: Singer Sándor-nál, nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél N-Kanissán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

**Legjutányosabb cséplési szén**

az elsőrendű tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

Pontos és gyors kiszolgálás!

**Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat**

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Kis-Czellben képviselő: **Hónig Sámuel.**